

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's Gravenhage; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr A. Ringwald, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wietinga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Sf 0.80.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Broestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f1.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentie: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: Het bevel (Matth. 4 : 17 : 4 : 19). — Kerkelijk Leven: Het Leerboek V. Het Vrije Kerkelijk III. „Biedend advies“ III (slot). Tys H. van Eeghen. — Zonde en eliché? Alweer een praatje van Prof. Bouwman. — Muzikale Kroniek: De Psalmenlofzangen en het Rhythmisch Zingen I. — Pop. Wet. Schetsen: Iets over den „maasjail“ bij Christus: een illustratie. III. — Kerkel. Leven in Ned.-Indië: De Kerk in Indië in de 16e eeuw. — Perschoouw. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL.

Met het oog op de vele kopie, welke deels reeds weken ter perse ligt, blift ditmaal het hoofdartikel achterwege.
Eindredacteur.

UIT DE SCHRIFT

Het bevel.

Bekeert U
Matth. 4 : 17.
Volgt mij na
Matth. 4 : 19.

Zoo begint Jezus Zijn prediking... „bekeert U“ en... „volgt Mij na“.

Zoo kennen wij onzen Heiland uit den Bijbel. Hij begint met het bevel.

Men spreekt in onze dagen meermalen over het wezen van de religie; men handelt over de vraag, wat Jezus eigenlijk beteekent voor ons leven. De schare en de enkeling, beide beginnen zich voor Jezus te interesseren.

Dat is Jezus wel gewoon. Ook toen hij op aarde rondwandelde, vond men Hem al interessant. Men wilde wonderen van Hem zien. Men wilde, dat Hij een teeken deed. Hij voedde de massa — wat een wonder; en zoo voordeelig!

Jezus wordt, precies zoo als voor negentien eeuwen, nog door de menschen pasklaar gemaakt voor het menschelek hart.

Maar dat laat Jezus zich niet welgevalen. Zoó trekt Hij zich terug — of Hij waarschuwt op zulk een wijze, dat de schare weggaat, en Hij het straks aan Zijn vrienden vraagt: wilt gijlieden ook niet heengaan?

Jezus wordt pasklaar gemaakt voor den mensch, doordien men van Hem maakt de Meester, die komt met de bede: och, wil me toch liefhebben.

Dan is Jezus de teedere, de man, die bekoort door Zijn geduld, die door de menschen wat op slechtouw wordt gehouden; dan wordt Jezus de godsdienststichter, die een religie van liefde en teerheid prekeert.

Zeker, zoo zegt men, is religie niet de zaak van het gevoel? Liefde, vrede, gevoelsaandoening, dat is het, wat Jezus ons laat beleven.

Hoe trad Jezus nu op?

Tot de schare was het: „bekeert U“, tot Zijn Jongeren: „volgt Mij na“.

Jezus begint met het bevel.

Is dat religie?

Nee, dat is niet datgene, wat men er van maakt. Trouwens religie is niet, wat men er alzo van zegt.

Religie is in de eerste plaats gehoorzaamheid.

De dienst onzes Gods moet allereerst bestaan in een gewillige onderwerping. Let maar eens op, hoe telkens weer het Evangelie komt met den eisch: gij zult; of wilt ge: bekeert U; volgt Mij; bidt; klopt; hoort; gaat heen; en zoo vele meer.

Dat moeten wij verstaan.

Dáár, waar Gods Geest in het hart werkt, komt allereerst het begeeren naar gehoorzaamheid.

Dat weet Gods kind wel. Immers, dát is steeds de worsteling: het ik wil... ik wil niet...

Dat weet Gods kind wel, dat dát steeds weer Gods Woord tot zijn ziel is: „gij zult“, opdat hij het zou zeggen: „Heere, ik wil niet“, „leer mij willen“.

En wanneer dan Jezus zegt: „volgt Mij“, dan

antwoorden wij: „trek mij Heere, dan zal ik U naloopen“, en wanneer Hij spreekt: „bekeert U“, dan smeeken wij het: „bekeer ons Heere, zoo zullen wij bekeerd zijn“.

Wat staat de prediking naar den modernen tijd-geest dan ver af van het Woord van onzen God en van de beleving van Gods kind.

Maar wat zijn we intusschen rijk met ons Evangelie van het bevel!

Och, onze ziele vindt rust, waar we naar Jezus luisteren. Hij weet wie Hij is. En Hij zegt ons, hoe Hij onze Jezus wil worden!

J. W.

KERKELEK LEVEN

Het Leerboek.

V.

Het Leerboek heeft één bepaalde dogmatiek tot leidraad gekozen.

En nu hebben wij geen bezwaar tegen de bedoelde dogmatiek, maar wel daar tegen, dat, kwam dit Leerboek bij onze kerken in algemeen gebruik, andere dogmatische arbeid min of meer het stempel van het niet-officiële zou verkrijgen, op het tweede plan zou worden gesteld, min of meer in vergetelheid zou geraken.

Daarmede zouden onze kerken — over de manier, waarop Deputaten uit deze impasse denken te komen, spreek ik in het vervolg nog wel — de gelofte afleggen van vrijwillige armoede.

Wij zien den toestand zó in: of de predikanten, die op belangrijke punten van de dogmatiek van wijlen prof. Bavinck verschillen, leggen dit Leerboek eenvoudig ter zijde, gaan met het catechetisch onderwijs voort op de wijze, die zij gewoon zijn en dan mist voor de kerken, die zij dienen, de synodale arbeid alle waarde en had deze evengoed achterwege kunnen blijven, of deze predikanten gebruiken het Leerboek wel, maar bij de gemelde punten prenten zij het den catechisanten in, dat zij het daarin met Bavinck en alzo met het Leerboek door de Synode aangenomen of aanbevolen, niet eens zijn en dikteeren daartegenover hun opinie.

Dit kan ook uit paedagogisch oogpunt beschouwd niet anders dan als hoogst ongewenscht worden gekwalificeerd.

Het sticht verwarring.

Het kan op den duur zelfs dogmatische verdeeldheid scheppen, partijen in het leven roepen en konsolideeren.

Nu meene men niet, dat wij het zoo erg vinden, als zelfs jeugdigen ervan op de hoogte worden gesteld, dat over verschillende stukken der leer onder ons niet eenstemmig wordt gedacht.

Persoonlijk zijn wij zelfs van oordeel, dat zij hiervan behooren te worden onderricht, opdat het later niet ontuchtterend ware, wanneer zij van verschil in opinie aangaande deze dingen hooren.

Maar diep, zeer diep moet het bij hen worden ingegrift, dat wij het in den grondslag met elkander eens zijn.

Dien grondslag moeten zij vinden in het Leerboek.

Daarom moeten daaruit alle verschillpunten, ook punten, welke door hun eenzijdigheid tegenspraak kunnen uitlokken, worden geweerd.

Vooris kan het dan aan den catecheet worden overgelaten, over die verschillen te handelen.

Maar de catechisanten zullen dan vanzelf den indruk krijgen, dat deze van bijkomstigen aard zijn.

Water in het Leerboek staat, is hoofdzaak.

En ook wanneer die verschillen ter sprake komen, moet de catecheet er zich steeds voor hoeden, dat

hij niet zulke oprakelt, welke speciaal wetenschappelijk, dogmatisch belang hebben.

Het is naar ons inzien niet onmogelijk, het Leerboek zó in te richten, dat daarin ons algemeen ongelwifeld Gereformeerd geloof tot uitdrukking komt.

Zelfs kan daarbij de structuur en ook veel van de uitwerking van dit concept-Leerboek worden behouden.

Het dient slechts gewijzigd te worden.

Het is veel te voortreffelijk, dan dat het aan den kant zou mogen worden gezet.

Hoe kunnen die wijzigingen worden aangebracht? Wij willen dit met enkele voorbeelden aantonen.

Eerst kiezen we daarvoor de vijfde vraag (waarbij wij het antwoord insluiten) van de zesde les.

Daar heet het: „Hoe kunnen wij de namen Gods indeelen?“ „In eigennamen, wezensnamen en persoonsnamen“.

De kwestie van de indeeling der namen Gods is voor de wetenschappelijke theologie stellig niet van gewicht ontbloot.

Maar heeft zij dit gewicht ook voor de gemeente? Bepaaldelijk voor het zaad der gemeente?

Dit moeten wij met de meeste beslistheid ontkennen.

Spreekt de term persoonsnamen voor de Drieëenheid Gods zoo bijzonder toe? Of de term wezensnamen voor de eigenschappen, deugden of hoedanigheden Gods?

Volstrekt niet.

Het blijven voor haar termen.

Als het er op aankomt, gevoelen de opstellers van dit concept-Leerboek het ook.

Boven een drietal lessen (7, 8 en 9) schrijven zij: De Wezensnamen.

Maar spreken zij in die lessen nu ook werkelijk over de eigenschappen of deugden Gods als wezensnamen?

Het lijkt er niet naar.

Alleen de eerste vraag van de nogende les maakt er gewag van. Deze luidt: „Wat doen ons de wezensnamen Gods kennen? Zijn deugden en iedere deugd is de levende God zelf“. Ook komt de term nog voor in de derde vraag van dezelfde les.

Doch dan verdwijnt hij voor goed.

Dan wordt hij vervangen door deugd of eigenschap.

Nog sterker geldt dit van de personeele namen Gods.

Die term wordt alleen gebruikt in het opschrift van de tiende les, maar in de les zelf valt er geen spoor van te ontdekken.

Zelfs wordt er niet gevraagd: „Wat verstaat gij onder de personeele namen Gods?“ Doch al dadelijk wordt het zó geformuleerd: „Wat gelooft gij van de heilige Drieëenheid?“

Verder wordt er wel bij herhaling gesproken van personeele eigenschappen, maar de term personeele namen wordt geheel en al losgelaten.

Wat doen Deputaten praktisch en feitelijk met de onderscheiding: eigennamen, wezensnamen en persoonsnamen?

Niemandal.

Gevoeglijk en beter kon dus boven de zesde les als opschrift worden gesteld: de namen Gods; boven de zevende, achtste en negende: de eigenschappen of deugden Gods en boven de tiende: de Drieëenheid Gods. Daarenboven kon dan de onderscheiding vervallen.

Een dogmatisch geschilpunt ware daarmee weggenomen.

De inhoud dezer lessen veranderde niet het minst. Slechts een kleine formeele opoffering wordt van Deputaten gevraagd.

Niemand zal beweren, dat daarmee iets onmogelijks wordt gebischt of dat het Leerboek daardoor ook maar iets van zijn waarde zou inboeten.

Een tweede voorbeeld!

Deputaten vragen hoe de deugden of eigenschappen Gods worden ingedeeld.

Tweeërlei indeeling geven ze. Allereerst de ge-